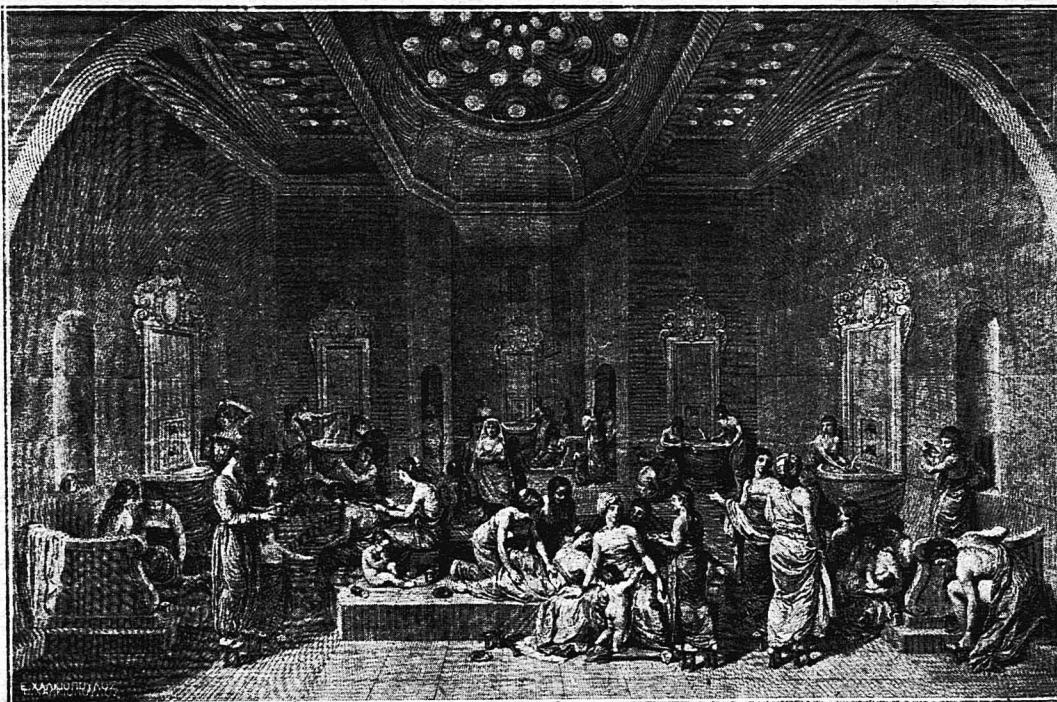

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Τουρκικά λουτρά κατά τὸν 18ον αἰώνα

(Εικὼν τοῦ BARBIER)

ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ

Α τὸ ἔρδουν πάραγε οἱ σημερινοὶ λουσμενοί, αὐτοὶ ποὺ ἔχουν τὰ λουτρὰ στὸ πρόγραμμα τῆς ἡμέρας, καὶ ἐκεῖνοι ποὺ θεωροῦν τὰ μπαϊ-μέζετ ὅπας περίπου κάθε ἀλλή φυσική καὶ ἄπλη ἐπικοινωνία τῶν δύο φύλων στοὺς τόπους τῶν "συγκεντρώσεων, διτὶ πρὸ δύο μόλις αἰώνων τὰ λουτρά τὰ ἀγνοοῦσαν σχέδον στὴν Εὐρώπη ἡ θεωρούσαν πρᾶξιν ἀμάρτιας ἢ ἐπικαύδηνα στὴν ὑγεία;

Ἐλεῖς λαοφικὴ ἀλήθευτη διτὶ ἡ Εὐρώπη ὁφεῖται στοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς, γιὰ νὰ μὴν εἰπούμε μόνον στὴν κληρονομία τῶν ἀρ-
πολιτισμὸ τῆς χρονος τοῦ ἀρθρόνου νεροῦ γιὰ τὴν καθαριότητα τοῦ σώματος. Ἐδέψεις νὰ ώρμαστε ἡ Ἀναγέννησης, νὰ μεταφερθοῦν τὸ βιζαντινά ἥδη στους νέους λαοὺς τοῦ γνωστοῦ κόσμου ἵνα ἐπικοινωνήσουν οἱ Εὐρωπαῖοι μὲ τὴν Ἀνατολή γιὰ νὰ χρειαστὸν τὸ ἑξάκιον μέσον της φύσεως στὸν ἄνθρωπο, τὸ νερό.

Οἱ Μισελέ ποὺ ἐποποθετήθη στὸ ίστορικού προσωπικού μὲ τὸ Ισχυρότερο ὀπτικὸ αἰσθητήριο, πινεῦμα ἀνθρέρο ποὺ δὲν αἰσθάνθηκε ποτὲ τὴν ἀνάγη τῆς ματαίας κολακείας τῶν λιών, ἔχει γράψει ἐξ ἀφορμῆς τῆς λαοφικῆς τῶν λουτρῶν ἐνα μικρὸ λίβελλο.

«Ἀπέδοσαν τὴν λέπρα στῆς σταυροφορίες, στὴν Ἀσία. Ἄλλα ἡ Εὐρώπη ποὺ εἶχε αὐτὴν ἡ Ἰδια.

Οἱ πόλεις ποὺ ἐκήρυξε ὁ μεσαίων καὶ ἐναντίον τῆς σαρκὸς καὶ ἐναντίον τῆς καθαριότητος, ἡτο πέπονον νὰ φέρῃ τὸν καρπὸ τοῦ. Περισσότερος ἀπὸ μία γυναικὲς ποὺ συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν ὕγιων ἐκανχήθησαν διτὶ δὲν ἔπλουν ποτὲ οὔτε κάντι τὰ χέρια τους. Καὶ πολὺ λιγατερο τὸ ἀλλό σώμα. Ὕπηρξαν αἰώνες ποὺ κάθε καθηρίστηκαν τὴν ἐφοβούντο σῶν ρύπων ἀμάρτιας.

Κανέναν λουτρό κατὰ τὴ διάρκεια χιλίων ἐτῶν.

Ἐλεῖς βέβαιον διτὶ κανεῖς ἀπὸ ἐκεῖνοις τῶν ἱππάτων καὶ ἀπὸ ἐκεῖνες τῆς ὡραίες, τῆς τόσο αἰθέρεις, οἱ Πάροιφα, οἱ Τριστάνοι, ἡ Ἱζόλδες δὲν ἐλλόνοντο. Ἀπὸ αὐτὸν προῆλθε τὸ δυστόχημα ἐκεῖνον τὸ τόσο λίγο ποιητικὸ στὴν ἐποχὴ τοῦ ρωμανισμοῦ, ἡ φαγούνα ποὺ ἔκανε νὰ ἔνωνται μανιωδῶς οἱ ἄνθρωποι τοῦ δεκάτου τρίτου αἰώνος».

Οἱ Μισελέ ἐννοεῖ φυσικὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς Δύσεως, γιατὶ στὴν Ἰδια ἐποχὴ στὴν Ἀνατολὴ ἐσυνυνέχετο

ἡ χρῆσης τῶν λουτρῶν ποὺ εἶχαν κληρονομήσει οἱ Βυζαντινοὶ ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους καὶ τοὺς Ἑλληνας καὶ ποὺ δὲν ἐπισταν ποτὲ νὰ κάνουν οἱ Τούρκοι καὶ οἱ ἄλλοι Μωαράνοι χάρις στὴν προσούσα τοῦ ίδιου τοῦ προφήτου.

Ο ἀνθρώπος ἀπὸ τότε ποὺ ἐγνώκει σχεδόν δύριος ἐπειδεύμενος στῆς ἀστάτευτες τοῦ καιδοῦ καὶ στῆς τραχύτητος κάθετος συνήθειας τοῦ στὰ σωμάτων τοῦ στὰ νερά τῶν πηγῶν καὶ τῶν μικρῶν ποταμῶν μέσος ἀπὸ τὰ δοπιά πρεσβύτερος. «Ἔτοι ἐκαθαρίζεται ἀπὸ τὰς ἀκαθαρσίες ποὺ τοῦ δημιουργούσε ἡ ἐπαφὴ τῶν γύρω του. Αὐτὸ δηταν μᾶλλον στὴς ἐνοτάτης ἀνάγκης στὴν δοπιά τὸν δόργονδα ἡ Ιδια ἡ φύσις, στὴν ὅποια δὲν ἔπαισε ποτὲ νὰ ὑπακούει ἡ ἀνδρωπίνη ὑπαρξίας. Ἡ φυσικὴ αὐτὴ συνήθεια τὸν ἔκαμε νὰ φύγων ταχύτατα στὴ χορήσια λουτρών τεχνητῶν. Ἀπὸ τὴν μιθιδολογίαν γνωρίζουμε διτὶ δέ Ήρακλῆς μεταχειρίσθηκε θερμά λουτρά. Ὑπάρχει νόμοσμα τῶν Θερμῶν, μικρᾶς συκελικῆς πόλεως δυοπά παριστάνεται νὰ μέγας ἡρως κοντά στὴ θερμὴ πηγὴ τὸ πόλεων. Στὴν Θερμοπόλεις κατά τὴ μυθολογίαν πάντοτε ἡ Ἀθηνᾶ καὶ δὲ "Ηφαιστος ἐφφόρνισαν ν' ἀναβλύσσουν θειούνχη νερά δὲν ἀγαπητέμενος τῶν θεῶν Ἡρακλῆς ἐλύσθη πρώτας γιὰ ν' ἀναλαβῇ δυνάμεις.

Ο ἐλληνικὸς κόσμος ἐμπήκη στὸν πολιτισμὸ του λουσμένον. Η θαυμαστὴ γύρω του φύσις, τὸ πνεύμα του τὸν ὠδηγούσαν στὸ λουτρό σὸν σὲ μὰ διαρκοῦντας ἀνανεώσεως. Ἀπὸ κάθε ἐλληνικὴ ὀκτή επερσάσει παρενεκτή Αρτεμις καὶ ἐλούσεται. Ἡ Ἡρά ἀνανέωσε τὴν ὡμορφά της καὶ τὴν γονιμότητα τῆς σὰν γ' ἀναδημιουργούσε μᾶν νέα παρθενικότητα μὲ τὰ λουτρά. Ο ταῦρος τῆς Εδράντης που ὥρισε μάζη τη μέσα στὴ θάλασσα, δὲ κύκνος που ενύρηκε τὴ Λῆσα στὴν ὁχή μᾶς δροσερής πηγῆς, τὸ κύπελλο μάζη τὸ δόπιο ὄνειδόν της ἀφροδίτη εἶναι ἐπτὸς τῶν ἀλλον ομύβολα τῆς ὁμέσου σχέσεως τοῦ προστοιριοῦ Ἐλληνος μὲ τὸ νερό. Τὰ λουτρὰ μὲ τὰ δοπιά η Μήδεια ἀνενεώσε τὰς δύναμεις τοῦ Ιάσονος εἶνε μᾶλλη ἀλληγορία τῆς καθειρόσθεος πλέον τῶν λαμπτικῶν λουτρῶν της προσωπικῆς πηγῆς. Η Στείνη, η Ιπποκρήτη, η Κασταλία, τόσες μᾶλλες ιερές πηγές, εἶνε περισσότερο ἀκόμη αἰσθητές ἀλληγορίες τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἐκτάκτου ἐπιδράσεως τῶν λουτρῶν ἐπὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Ο Ομηρος δίδει λαμπράς ει-

κόνας. Τὸ λουτρὸν ποὺ ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ κάμη καθένας ἀπὸ τοὺς ξένους τὴν Κίρκην τηνούμενη κανεῖς διτὶ εἰνὲ λουτρὸν τῶν νεωτέρων χρόνων ἀπὸ ἀπόφευκες μέσων καὶ τρόπουν. Τὰ λουτρὰ τῆς Ναυσι- κᾶς είναι μιὰ ἀλληλαγωγή ὑπορροφιά.

Ο Ελληνικός πολιτισμός είχε τελείωνεν χρονιαὶ τὰ λουτρά. Ἐναπλήθες παραστάσεις τῶν ἀρχαίων ἄγγειών, μᾶς δίνουν Ἑρμητέοντας τὴν εἰσόδου τῶν λουτρῶν ποὺ περιγράφουν οἱ ἐλλήνες συγγραφεῖς. Μια θαυματική τερραπούλη τῆς Τανύρας παριστάνει δυνατής τὴν μᾶ γυναικὸς μπροστά σὲ μᾶ κορήν καὶ τὴν αλλή μὲν σεντόνι μολύς σκεπασμένη διποτάς ἡ Αρφοδίτη τῆς Μήλου σὺν περιγένει τῇ σειρᾷ τῆς. Καὶ χάριστον Πλάτωνα μαθαίνουμεν διτὴ εὐεργείαν τῇ νεροῦ ἔχεται αὖτο πολὺ μαραύνω. Τάκετεχειρίζοντο στὴν μυστικὴν Ἀταντίδα. Περιγράφουται λουτήρες καταληπτικῆς πολυτελείας.

Από τούς Ἐλληνας ἐπήρωαν τὰ λουτρά οἱ Ρωμαῖοι, ποὺ τὰ ἔφθασαν πράγματα σὲ ψεύτην καὶ λαμπρότην, ὅπτε νά γίνονται μέσα σ' αὐτά τὰ ὄντα τῶν αἰώνων τῆς πασχήμης. Καὶ ἀπὸ τούς τελευταίους αἵτοις τὰ ἐξαγόνυμψε τὸ Βοζάντιον, ὃπου ἔνα μεγάλον μέρος τῶν δημοσίων ἐργοῦνται ὁμοταπειδῶν ήσαν οἱ λουτρῆς. Στὸ Παρθίαν ἀκόμη ἐργοῦνται ἀρχαῖα λουτρά ἔχον τῆς ἐνδόξου διαβάσεως ἀπὸ ἑτερού τοις αὐτοχθόνος Πουλιανού;

Αλλά παραλήπτως πρός τὸν ἀρχαιοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμο είχαν καθεύδωσε τὰ λουτρά καὶ εἰς ὅλους ἤρχαιαν λαοῖ. Τὰ λουτρά γινὰ τοὺς Αγύπτιους ἀποτελοῦνταν ἐννέα ιερῶν καθηγον. Οἱ τερεῖς γινὰ ὑποχρεωμένοι νὰ πλένονται τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα καὶ δύο τὴν νύχτα. Οἱ σύγχρονοι πρὸν νὰ καταπλιθύων νὰ λευθωθῶν. Οἱ ἀσσυριακοὶ πολιτισμοὶ καὶ οἱ βαβυλωνιακοὶ μάζα ἀφήσαν ἐπίσης μημειωδῆ ἐρείπια λουτρών. Οἱ Ηέραι τὰ ἴδια. "Οταν δὲ Ἀλέξανδρος ὁ μέγας ἐπέκριτε τὰ λουτρά τοῦ Δαρείου κατελάγη. Οἱ Ἐρβαίοι ἔλους ὄντο ἐπίσης κατὰ θρησκευτικὴν ὑποχρέωσιν. Οἱ Μούριοι ποὺ δεν ἦταν μόνον μέγας νομοθέτης ἀλλὰ καὶ μέγας γηγενιολόγος ἔλειψαν ἐπιβάλλει τὰ λουτρά διὰ νοούν. Οἱ ὥραιοι θεοί λλοι τῆς Βηθλεέμ καὶ τῆς Σουδάνας μαρτυροῦν ποσὸν συχνά αἱ γυναικεῖς τῶν Ἐρβαίων ἐνύπικον στὰ λουτρά.

Τὴν παράδοσιν αυτὴν τῶν ὑγρῶν λαῶν τῆς ἀνατολῆς ἐσυνεχί-
σαν οἱ Τούνοικοι στοὺς δόποις καὶ ὄφελαι τῇ συν-
τήρησι τῶν λουτρῶν στοὺς σκοτεινοὺς αἰώνας ποὺ
παρέξηγον τὸν πνεύματος τοῦ Χριστιανισμοῦ
ἐξ μέρους τοῦ ἡμάθους κλήρου τοῦ περιστή τῆς Χρι-
στιανικήν ἀνθρωπότητα νότια περιστή αἰώνιας ἀζα-
θαρίας.

Η φοβερά περιόδος γιά την όποια μιλεί ο Μισελάρης! Η ανδρωτότερη άρση επροκώπισε μὲ τὰ λαμπτὸν φῶτα ποι ἔφοιχναν στὴ θειαιμευτικὴ λεψόφορο τῆς αἱ Ἀθῆναι, η Ρώμη, η Ἀλεξανδρεῖα, ἵνανγνωμένει ἔξαφνα πίσω. Καὶ σὲ λέγο τὸ σκοτιάδι γίνεται τόσο ὥστε χάνει ἐντελῶς τὸ δόρυ της. Οὐ κλήρος τῆς νέας θησηρίους γιά νά χτυπήσῃς ἐξενήρη ποὺ κατελῦνῃ τούν εἰδίσασε τὴ καρδὶ τῆς ζωῆς, ποὺ τὴν μετέψηλε ἡ παρακμὴ τῆς σὲ κτηνώδεις ἵναποιησεις τῶν αἰωνίων. ἀρνεῖται στὸν ἄνθρωπο καὶ τῆς ἀγύντερος χαρές, καὶ ἀποτὸν ἀλόγον τοὺς ἀγάμους δρους τῆς ζωῆς του. Ο ἄνθρωπος πρέπει νά υπόφερε. Ή λιών του πρέπει νά ελεύ τέτοια, ὅστε στὸ τέλος νά πάρῃ δελτίο μὲ πατάλογο δσο τὸ δυνατὸν πειδ ἀλλὰν βασάνων γιά νά τὸν μπάση στὸν παράδειον ὁ ἄγιος Πέτρος.

Όλα πέφυτον παντοῦ. Στας Ἀθῆναις ο μηροπολίτης δὲν ἔχει ούτε τὴν γράμματα δειπλώναν για μια ὑπογραφὴ στὰ ἐπίτοιμα, στὴν Ἀλεξανδρεῖα έχει οφείλει κάπει τὸν ἀλλὰ λαπτόρη ἥσων τὸν παρελθόντος καὶ ἐπαναλαμβάνον μόνον τὰ ἀσητικὰ παραγγέλματα τοῦ Γρηγορίουν που θεωρεῖ τὸ λοιπὸν ἀμάρτυρα καὶ τὸ ἀπέτρεψε μόνον γιά λόγους ὑγείας, τοῦ Ωραγένον, τοῦ Κλήμινον. Στη Ρώμη κυριαρχεῖ ἔνας σαταρέας που ἐν ὀνόματι τῆς δειπτερίας ζωῆς βασανίζει τὸν ἄνθρωπον. Ο πάπας,

Στο Παρίσι από την λαμπράν μάυρισαν τών Ρωμαίων είχε μείνει μόνον το ἐρεῖτον τῶν θερών που ἐλέγει ιδόντες ὁ τελευταῖς ἔπειρος τῆς γῆς τοῦν. Οὐ τούλαινός· Ἀλλά τὸ νόμου τοῦ Τουλιανοῦ τὸ ἀνάφεσθαι με φύκιν. Εἶναι δὲ ἀποτάτης. Μόνον ἔκει μαργαρίτες τὴν ἀνατολικήν αὐτοκρατορίαν ἀνέβαστανται ἀκόμη. Περισσοῦν ἀπὸ τούν θρόνου τοῦ Βυζαντίου αὐτοκράτορες ποιοὶ προσπαθοῦν ἵνα γιμνηθοῦν ὅτι εἰνεὶ Ἐλληνορωμαῖοι. Οὐ φαντασμοῖς τοὺς βαπτίζει εἰκονομάρκους καὶ τὸ καυκάν προσφορεῖ. „Οὐαρέτε νά ντοντοντον. Το μόνον ἄγαθον ποὺ συνητερεῖ ἡ Ἀνατολή είνε τὰ λουτρά της. Εἰς τὸν Κόπον τούν δὲν εἰχον πάνει νά λειτουργοῦν λουτρίσεις δημιουρούς καὶ εἴτε τὴν Ἀλεξανδρείαν ὃ καταστήτης της κατέληψε Ὁμάδα καὶ δὲ στρατηγός τοῦ Ἀρμόδιον κατέν τούσι 150,000 τόμους τῆς ιστορικῆς βιβλιοθήκης τῆς πόλεων, ἀλλὰ διατριψον τούλαστον τὰ λουτρά. Στοὺς λαοὺς τῆς Δισεοῦς ὃ καθολικισμός ἀποτινέγει ὀλόενα καὶ πειραστορεῖ τη ζωήν. „Ο ἀγός Κλήμις ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐθεωροῦσε τὰ λουτρά ἑναδὲ πρόδη προπαρασκευή για ώραν, ὁ Ἀλάνασσος ἀπάγο-ρεντ στὺς πατέντους νά πλένουν τίποτε ἀλλά ἔκτος τῶν χεωρίων καὶ ποδιών καὶ ὁ ἄγιος Ἱερώνυμος παροπατάσει νά μοδέλο τὸν ἄγιον Πλαΐσιον. „Ο διοίς αὐτὸς δὲν είχε ἀλλάξει πονκάμισο σε δῆλη τη ζωή. Καὶ μπάρχον εἰς την „Ανοί Θηράβιδα μοναστήρια σε ἐκαποτάδος μοναχούς ποιο μιμούνταν τὸν Πλαΐσιον. Καὶ τόση εἰνεὶ ἡ ἀνταπάθεα τοῦ λήδρου, ποὺ διέπει τὰ πάντα καὶ ρυθμίζει τὴ ζωή, πρὸς τὰ λουτρά,ώστε ἐπηρεάζονται ἀκόμη καὶ οἱ γιατροί. „Ο δέ-κτωρ Κλεμανταῖς ἀνέκαλύψεις ἔγγραφον λατρική δογματική τοῦ μεσαίων του χαρακτηρίζει τὰ λουτρά ἀνθυγεινά. Δὲν λογούνται πλέον. Ο ιστορικὸς τοῦ Καποδιστρίου ἀναβέσθαι διτὶ ὅ μένας ἐκείνος βασι-

λεύς ἐσυνέχιε τὰς φωμαῖκας αὐτοκρατορικάς παραδόσεις, μόνον καὶ μόνον γιατὶ ἀγάπου ποὺ τὰ λουτρά Εἰνε καὶ ἄλλοι ποὺ διατησσόν λουτρᾶς, ἀλλ' εἰνε τόσο λίγοι ὥστε τοὺς ἀνάφερον οἱ ιστορικοί. Τὰ θερμά λουτρά ἔχουν ἔξαιφνιστες ἐξ οὐλοκήρων μέχρι τοῦ δωδεκάτου αιώνος. Καὶ τότε μόνον ἀρχίζουν πάλιν χώρις στον αστιροφόρους, ποὺ γνῶντες ἀπὸ τὴν Ανατολή Τὰ λουτρά καθιερώνονται σιγά-σιγά κατά τὸν 14 αἰώνα.⁶ Η ἐπικοινωνία μὲ τὴν Ἀνατολή εἶνε περισσότερο πυκνή. «Ἐν τούτοις ἡ ἐκκλησία ἀνθίσταται ὅσο μπορεῖ ἀλόγῳ.» Υπάρχουν μιὰ ἀπόφοιτης τῆς Συνόδου τῆς Ἀβίνινου τὸ λουτρόν. «Υπάρχουν δημόσιοι καὶ στὸν παντερέμηνος νά θεωροῦν κέντρα ἥδονῆς καὶ διαφθορᾶς.

Τά λουστα καθ' διον σχεδόν τον 15ον και 16ον παρανοίαν στην Εδρώπιτη ως νέα επικαίμιδνα ήθη. Και πώς οι ήθικολόγοι της έποκης κραυγάζουν διό τη φορεθή μόδα των λουστρών. Αυτός ο σκανδαλογράφος Μοραντόν τα βλέπει κακύποτος. «Ο Όλιμπε Μαγιά τα καυτητάτει». Αλλώς τα στό λουρά είλαν αρχίσει να μεταχειρίζονται δρώματα, καλλιτεχνικά μυστικά. Και δεν καθειρώνονται ός απαράτητα, ώς ανάγκη της ζωής παρα μόνον κατά το τέλος του 18ον αιώνος. Τότε μόλις βρίσκουμε στο παλάτι των Βερσαλλιών με την Μαρία Α' τοντανέτα έπιν κεφαλής να γίνονται καθέ λουστρά. «Η κυρία ντε Καμπανά τα έχει περιγράψει θαυμάσια.

Η πρόσδος αυτή της ειρωπαΐκης ζωής τού 18ου αιώνος όφει-
λεται εἰς τοὺς ταξιδιώτας τῆς Ανατολής. Τὴν είλαν ἀρχίσει
σταυροφόροι, ἀλλά οἱ περιηγηταὶ τοῦ 18ου τοῦ 17ου καὶ τοῦ 19ου
αἰώνος ἔγινεν οἱ κήρυκες τῶν λουτρῶν. Περιγράφουν τὰ τουρκιά
λουτρά στὰ βιβλία ποὺ ἐκδίδουν στὸν δαναγορδίζουν στης πατρίδεων
τους καὶ ὁ θαυμασμός πρὸς τὴν εὐτυχίαν αὐτῶν ἐκδηλώνεται. Οἱ
Τούρκοι, ἔκεινοι ποὺ δὲν ἔκαναν εἰς τίποις ἄλλο, τὸ ἔκαναν στά
λουτρά. Οἱ λουτρῆς των εἶναι ἕργα τέχνης. Ἐκεῖ ἀπαχοῦλονταν
οἱ ἀρχιτέκτονές τουν, ἔκει μεταχειρίζονται τὰ μάρμαρα, τὰ πολύ-
τιμα μέταλλα. Αἱ γυναῖκες των, αἱ πλούσιαι χανούν, ἀφοῦ τοὺς
εἶναι ἀπόγορευμένηι καθέ ἀλλή χαρῷ ἐξοῦ ἀπὸ τὰ σπίτι δημητρεύουν
σχεδὸν στὰ λουτρά. Ἐκεῖ γνωρίζονται μετανήν των, ἔκει γίνονται
αἱ συναντοφοραὶ των, παραβέονταν γεγμάτα ὅλο-
τληρα ἡ μία στὴν Ἀλῆρα. Οἱ Τούρκοι ιερωμένοι πλύ-
νονται διαρκῶς δόπος οἱ ἀρχαῖοι. Αἴγυπτοι ιερεῖς.
Οἱ πιστοὶ γά τὰ μποντ στὰ τζαμάρια πρέπει νὰ
καθαριστοῦν ἀπὸ θύελλον νά τους ἀκουσῃ ὁ προφι-
λογός. Η καθαριότης τῶν εἶναι νόμος.

ταῦτα ἀπό τον οὐρανὸν προήλθαν
τὰ σημερινά λουτρά, ή χρᾷ τῶν ἔπατομψιῶν
ἀνθρώπων ποὺ λούζονται στις λουτροπόλεις καὶ
στάς ἐλεύθερος ἀπές τὸν θαλάσσον συνετρήψασθε
ἀπό τοὺς Τούρκους. Η Εὐρώπη τοὺς τὸν ὄφειλε.

Δ. Α. Κόκκινος

ΑΠΟ ΤΑ “ΓΕΡΟΝΤΙΚΑ,

[Τοῦ Ἰβὴν Τυρρυχένιεφ

Τί δημορφα τι δροσερά, ήσαν τὰ ρόδα ἐκεῖνα...
καιόδες τώρα πού κάπου ἔχω διυβάσει—πού διμως δέν
ποίημα. Τὸ ποίημα αὐτὸῦ γρήγορα λησμονήθηκε
ἔνας μικρός του στίχος διατηρήθηκε στὸ μνημο-

«Τὶ διαδρα, τὶ δορσεοὶ ἡσάν τὰ οόδα ἐκεῖνα».

Είναι χειριμάντης· ή πάχνη έχει σκοπεύει τα ζήταμα τῶν παραθυρίων μου· στη σκοτεινή καμάρη κάθομαι μονάχος μου, μαζωμένος σε μιά γνωστή ένα λαίπεματοσκεψία φωτίζει τη κάμαρη· στο κελλιά μου αναδίνονται άλογανά σι οπτείνη.

Τὶ ὅμοια, τὶ δορυφορὰ ἡγενὴ τὰ οὐρά ἐκεῖνα,

Περιφέρεια, η οποία σημάνει την περιοχή της Ελλάδας.

Βλέπο τόν έαυτό μου μπροστά στό χαριτώλα παράθυρο ένος μικρού ουδόντων κοριτσιών δραστηριότητας. Τό καλοκαιρινό βραδιάκι ήσυχα —ή συχνά κουνουπώνει με πυκνό σκοτάδι όλα δόλγερα. Στόν θερινό αέρα μαρτζίτες άγνωστηλημά και φιλώνα, στό παράθυρο άλουσμάντας στό σπαστήλιο χέρι της και με γερτό το κεφάλι κάθεταις ΕΚΕΙΝΗ. Κυττάζει άφονη τὸν οἴδανό, ή να λεβδεμένη τὴν ἐπιφάνειαν τῶν πρόσωπων ἀστρων. Τι ἀπολινά ἐμψυχουμένη πούντια τὰ σοβαρά της μά-

Πόσο ρυθμικά ἀναπνέει τὸ περιστρέφειο στηθάκι της, που μόλις ἀναπναίνεται ! Ἐνώ δέγι τοιλάδω νά την ὀδηγῶ.

αναπάντειαν : Ήγον δε τοικάρια να τίνη ομιλοῦσι.
"Η καμάρη δόλεινα σκοτεινάζει. Το μισολιωμένο κερί τρίβει,
ἀπροφθερές σκιές περπατούν στὸ χαμηλὸ ταβάνι· πάγος τριζοθό-
λαιει καὶ μανιώνει πίσω στὸν τοίχο — καὶ σὰ ν' ἀκούω ἔνα γερον-
τικὸ μονορήματισ·

Τὶ ὅμορφα, τὶ δροσερὰ ἦταν τὰ ρόδα ἐκεῖνα.

Τάρα μπροστά μου άναδεύονται ἀλλες μορφές... Ἀκούγεται
χαρούμενη ἄνταρα οἰνογενειάς κοζάκης Σωῆς. Διὸ ἔνθα κεφα-
λία, κολλημένα τόνα σταόλη, μὲ κυττούν μὲ τά δρογάλανα μά-
τια τους. Τά κοκκινά μάγουλά τους φωνάκωνυν ὅποιος γέλα.
Ταΐζεται τούτη με την παρασκευή της.

Τό κερί σιγά-σιγά οιβύνει. Ποιος τη βήκε έκει υπόκουφα σα βράχος; Ζαρωμένο, κουλούριασμένο, μαζεύει σιμά μους και πακόδ σε κακό δε τεμαχιλάξει... Ποιός; 'Ο σκύλος μου, όμονος μου πάι συντέρφος... Νοιώθω κρυό.... ἀνατοκιμάζω... κι δύο πείνανεν...

Τι ὅμορφα τὶ δροσερὰ ἡσαν τὰ ρόδα ἐκεῖνα

Μετάφρ. Βικτ. Ζαχαρίωπούλου